

Ken Skates AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith
Cabinet Secretary for Economy and Infrastructure

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Russell George AC/AM
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau
russell.george@assembly.wales

26 Hydref 2017

Annwyl Russell

Diolch am roi'r cyfle imi gyflwyno tystiolaeth i'r Pwyllgor am y ffyrdd y mae Llywodraeth Cymru'n gwerthu Cymru i'r byd. Roeddwn i'n falch o'r cyfle i sôn am y gwaith ardderchog rydym wedi'i wneud i sicrhau bod Cymru'n hyrwyddwyr twristiaeth, masnach a buddsoddi blaenllaw.

Wrth ateb un o'r cwestiynau am gyfraniad yr Adran Masnach Ryngwladol (DIT) at brosiectau mewnfuddsoddi Cymru, trodd y sgwrs i drafod sut y gallai DIT hyrwyddo Cymru fel rhan o'r ymgyrch GREAT a ches i ddim cyfle i orffen fy ateb. Hoffwn roi ichi fy ymateb i'r datganiad gwreiddiol er mwyn i'r Pwyllgor allu paratoi'i adroddiad terfynol ar sail y ffeithiau.

Rwy'n deall i DIT haeru i'r Pwyllgor eu bod yn gwneud cyfraniad mawr at fwyafrif ein prosiectau mewnfuddsoddi. Mae'r cyfraniad mawr hwn y gwnaeth DIT gyfeirio ato'n codi o'r modd y mae DIT yn Llundain yn cofnodi prosiectau o holl ranbarthau'r DU. Mae DIT yn gwneud mwy o'i gyfraniad na'r hyn a welwn yn ein cofnodion ni.

Mae'r holl Weinyddiaethau Datganoledig wedi llofnodi Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth â DIT sy'n ein galluogi i ddefnyddio'i hadnoddau, yn enwedig yn y marchnadoedd nad oes gennym gynrychiolwyr ynddyn nhw. Mae'r Memorandwm yn gofyn inni gofrestru'n prosiectau mewnfuddsoddi â DIT a chaiff manylion y prosiectau hyn eu cofnodi ar lefel y DU a rhanbarthol yn adroddiad blynyddol DIT.

Nid yw DIT yn gwahaniaethu rhwng y cyngor a'r help ymarferol y mae'n ei roi i gwmnïau (a/neu partneriaid gyflenwi) a'r prosesau gweinyddol y mae'n eu defnyddio i gofnodi manylion prosiect yn ei chronfa ddata. Cofnodir yr holl fecanweithiau cymorth hyn fel 'cyfraniad'.

Mae hyn yn golygu pan ddaw DIT i brosesu data rydym yn eu rhoi iddi am brosiect, mae'n cofnodi'n awtomatig bod gweinyddiad y prosiect wedi elwa ar gyfraniad DIT. O ganlyniad, hyd yn oed pan fydd cwmni wedi cysylltu'n uniongyrchol â Chymru ac wedi gweithio â'm swyddogion i yn unig i fuddsoddi yng Nghymru, mae prosesau DIT yn cofnodi ei bod wedi cyfrannu at y prosiect er ei bod yn hollol amlwg nad yw wedi gwneud. Dyma sy'n digwydd hefyd pan fydd cwmni sydd eisoes yng Nghymru ac sydd â'i gyfrif yn cael ei reoli gan Lywodraeth Cymru, yn ehangu a'n bod yn rhoi gwybod i DIT am hynny.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Correspondence.Ken.Skates@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae fy swyddogion wedi mynegi eu pryder sawl gwaith dros y pum mlynedd diwethaf am hyn gan ein bod yn credu nad yw'r wir cynrychioli cyfraniad DIT, nid yn unig yng Nghymru ond yn yr holl Weinyddiaethau Datganoledig. Fodd bynnag, mae DIT yn benderfynol mai hon yw'r ffordd gywir o gofnodi'i chyfraniad a bod telerau'r Memorandwm yn mynnu ei bod yn ei gofnodi fel hyn.

Er nad wyf yn gwybod pa ffigur a roddwyd gan DIT i'r Pwyllgor, rwy'n gwybod bod DIT yn y gorffennol wedi haeru ei bod wedi cyfrannu at fwy na 90 y cant o'n prosiectau. Yn ôl ein data ni, os cyfrifwn yn unig y prosiectau y gwnaeth DIT gyfraniad ystyrlon at eu cynnal, y gwir ffigur yw 26 y cant o'r holl brosiectau a gofnodwyd gan Gymru yn y pum mlynedd diwethaf.

Mae'n amlwg bod anghysonderau rhwng y ffyrdd y mae DIT a Llywodraeth Cymru'n categoreiddio ac yn cofnodi cyfraniad at brosiect. Nid yw hon yn broblem newydd, ac er inni godi'r mater gyda DIT ac UKTI, ei rhagflaenydd, ymddengys ei bod yn fater dyrys i'w datrys. Rwy'n fodlon mai'r ffordd y mae fy swyddogion i'n cofnodi cyfraniad DIT yw'r mesur mwyaf ystyrlon.

Dywedais hefyd yn ystod y sesiwn rhoi tystiolaeth ein bod wedi gweld gostyngiad sylweddol yn nifer y prosiectau y mae DIT yn eu cyfeirio atom. Mae hyn hefyd yn destun siom a dengys sut y gellid credu nad oes fawr o ffocws ar brydiau yng nghefnogaeth DIT ar ranbarthau eraill y DU. Ar un adeg yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf, roedd yr atgyfeiriadau oddi wrth DIT i lawr 60 y cant o gymharu blwyddyn â blwyddyn.

Ond wrth reswm, er gwaetha'r cwmp yn nifer y prosiectau sy'n cael eu cyfeirio atom, rwy'n croesawu'r help y mae swyddfeydd tramor DIT yn ei roi. Mae ei rhwydwaith, yn enwedig yn y marchnadoedd lle nad oes gennym gynrychiolaeth, yn adnodd gwerthfawr inni ei ddefnyddio. Nid oes dau, heb yr adnodd hwn, ni fyddem wedi cael cymaint o lwyddiant wrth ddenu prosiectau mewnfuddsoddi newydd.

Yn gywir

Ken Skates AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith
Cabinet Secretary for Economy and Infrastructure